

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația :
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil :
Protoiereu DUMITRU ANTAL

Nr. 2165—1928.

NICOLAE

din mila lui Dumnezeu, dreptcredinciosul Episcop al Eparhiei Vadului,
Feleacului și Clujului.

*Preacucernicilor protopopi, cucernicilor preoți și tuturor dreptcredincioșilor creștini din
reînviata Episcopie a Vadului, Feleacului și Clujului: Har și pace dela Dumnezeu,
Părintele ceresc, iar dela Noi salutare și binecuvântarea Noastră Arhipăstorească.*)*

„Unde-ți este moarte boldul tău?
Iadule unde-ți este biruința ta?”

Apost. Pavel către Cor. I. cap. 15, 55.

IUBIȚILOR MEI FII SUFLETEȘTI!

Iarăși s'a pogorît bucuria și voia bună în sufletele mult încercatului nostru neam creștinesc! Ne-a învrednicit Bunul Dumnezeu, să prăznuim iarăș cea mai strălucită, cea mai plină de bucurie și mângâiere sărbătoare, *ziua Învierii Domnului.*

„Hristos a înviat“, răsună azi, rostit cu însuflețire peste tot cuprinsul pământului, în tot orașul și cătunul, unde sălășluiește vreun suflet de creștin dreptmăritor. În palat ca și în cea mai săracă colibă, Dumnezeu a lăsat să pătrundă azi bucuria și pacea senină. Nici unul întristat, nici unul pizmuind, nimeni amărît, nimeni clevetind, ci toți plini de bucurie, toți veseli de serbare, toți grăitori de bine, toți buni unul spre altul, iată ce ne aduce sfânta și frumoasa zi a Învierii!

Sântem atât de risipiți altă dată, ne învalue și ne stăpânesc atâtea valuri de necazuri și griji, ne ispitesc și ne aprind atâtea gânduri de ceartă și dușmănie în alte zile; dar în cuprinsul acestei mari și luminate sărbători, iată că se opresc, ca prin minune toate! Stau departe de noi

toate gândurile de patimă, și rătăcire. Căci ni se vestește iarăș biruința Fiului lui Dumnezeu, asupra puterii *morții* asupra întunecimii *mormântului.*

Iubiților,

Unde nopți de-a rândul un tată, o mamă sau un copil, zdrobit de amar și suferință se chinuia nemângâiat în patul durerii, *acolo moartea își arăta boldul ei!* Unde văduva săracă se lupta, să câștige în sudoarea feții, pânea de toate zilele, pentru micuții ei orfani, *acolo mormântul, iadul amenința cu biruința sa!* Și chiar împărați puternici, stăpâni peste oști nenumărate, nu se puteau feri de boldul morții și nu se puteau ascunde de biruința mormântului.

Dar acești dușmani nemiloși au încercat să-l răpună și pe Acela, care în numele Tatălui Ceresc a venit să ridice pe om din iobăgia pierzării. Urgia și răutatea omenenească a îndrăznit să-l osândească morții și să-l supună mormântului și pe Acela, care însuș *avea puterea peste moarte și viață!* Și atunci iată minunea minunilor!

*) Această Pastorală se va citi în toate bisericile noastre din Eparhie într'una din zilele praznicului Învierii Domnului.

Mormântul păzit din porunca mai marilor sinagogii, a treia zi se deschide, iar spre rușinarea celor de strajă, falnic și strălocitor se înalță Hristos, Biruitor morții!

„Unde-ți este deci moarte boldul tău și tu mormântule, unde-ți este biruința ta?”

Infrânt a rămas boldul morții, zadarnică a fost biruința mormântului! A înviat Hristos din morți! Iar aceasta este ziua de care se leagă amintirea biruinței lui Hristos, amintirea Invierii Fiului Dumnezeu.

Numai prin Invierea lui Hristos s'a putut răspândi credința Sa în lume. Fără Invierea Domnului s'ar fi isprăvit istoria Lui cu moarte pe cruce și nu s'ar fi deshinici o inimă ca să-i îmbrățișeze învățătura și lumea l-ar fi dat de mult uitării. Fără Invierea Domnului, n'ar fi sângerat atâtea mii de mucenicii, ca să mărturisească cu sângele lor credința lui Isus, să pecetluiască chiar cu moartea, această nestrămutată și mântuitoare credință! Astfel Invierea Domnului este cea mai mare minune, cea mai mare taină a Legii, a Bisericii noastre și săvârșind pomenirea ei, cum s'ar putea să nu ne bucurăm și să nu ne însuflețim cu adevărat de dânsa?

Dar, iubitorilor mei, bucuria și voia cea bună nu ne va fi deplină, dacă vom lăsa să treacă acest rar prilej de sărbătoare fără ca să primim și puțină hrană pentru suflet, așa cum o dorește Biserica noastră dreptmăritoare. Aceasta, ca o mamă bună, fericită, ce vede în aceasta strălucită zi adunați atâția fii și fiice, sub aripa ocrotitoare, grijește să vă deie nu numai o slujbă măreață, ci prin rostul meu ca păstorul cel dintâiu al ei dorește să Vă încredințeze și câteva învățături de folos, pe cari, pentru Invierea Domnului v'aș îndemna să le primiți cu drag în cugetele și inimile voastre.

Iubiților,

Marea sărbătoare a Invierii o prăznuim în anul acesta în împrejurări mai îngrijorătoare, decât cum eram obișnuți în anii trecuți. Eram deprinși ca, cu mai multe săptămâni înainte în preajma Invierii Domnului, să se arate și semnele primenirii, semnele învierii întregii firii, iar cu acestea și semnele înviorării, primenirii noastre sufle-

tești. Iată însă că o iarnă grea, cum de mult nu s'a văzut, a făcut să întârzie mult lucrul câmpului. Va fi nevoie de mai multă încordare și muncă stăruitoare ca de obicei, pentru ca să Vă puteți ajunge cele rămase în urmă. De aceea, nu Vă pierdeți vremea atât de scumpă, ci siliți-vă din răspuțeri să Vă îndepliniți frumos și îndestulat îndatoririle față de casă, gospodărie, soție și copii. Se găsesc mulți, cari vă îndeamnă la gânduri și fapte neprecuțate. Vin pe la casele voastre și vă fâgăduesc câte verzi și uscate, numai să-i ascultați și să alergați după ei, pe la cele întruniri și adunări fără de rost. Nu totdeauna, la aceste adunări, însă se aud și lucruri folositoare. — Ba, de multe ori se întâmplă încăierări și bătăi pe la asemenea întruniri. Omul pe lângă, că pierde vremea înzădar, răpește din sporul și câștigul casei, mai este și în primejdie să ajungă în hartă, certuri, ba de multe ori și în temniță. Și toate acestea pentru că ascultă pe cine nu-i de ascultat.

Treburile statului și ale țării, dragilor mei, au cine le purta, și de regulă le poartă oameni cu răspundere — iar când cad în greșeli, are cine să-i schimbe. Precum nu se amestecă domni în lucrul plugarului, la aratul și sămănatul câmpului, tot așa nu e bine, nu e de folos, când se amestecă plugarul, sau muncitorul în treburile domnilor. Fiecare să rămâie la talantul său, darul cu care l-a înzestrat Dumnezeu. Trăim într'o țară mândră și destul de încăpătoare pentru toți, de ce atunci să ne cărtim și să ne dușmănim unii pe alții? Ori lucru cunoscut este, că în zilele noastre, vrajba și ura cea mai mare, pe urma întrunirilor fără de rost vine! Din toate părțile ne înconjoară dușmani, cari abia așteaptă slăbirea și turburarea noastră.

Deci cine are cea mai mică tragere de inimă pentru binele și sănătatea acestei țări, lărgită și mărită cu atâta trudă și vărsare de sânge românesc, cine se gândește câtuș de puțin la sănătatea și bunăstarea soției, copiilor, părinților sau a familiei sale, acela să se ferească ca de foc de sămănătorii de ură și de zizanie.

S'au mai făcut apoi în vremea din urmă și destule ațitări printre credincioșii celor două biserici ale neamului nostru! Iarăș

câțiva dintre oamenii, cari nu pot trăi fără gălceavă și ceartă, au iscodit și aici mai mult rău decât bine!

Să iertăm toate pentru Înviere, să iertăm și celor ce ne hulesc, celor ce ne grăiesc de rău, celor ce ne-au pus sulita în coastă, celor ce ne-au amăgit și celor ce cred că ne-au umilit și înfrânt.

Doamne ferește, să nu se îndeplinească zicala: că unde se bat doi, câștigă al treilea! Ori al treilea, numai al nostru nu poate fi.

Ci, precum Hristos după Înviere, s'a arătat sfinților Săi Apostoli și le-a zis: „*Pace vouă*“ așa vin și vă zic și eu: *Fii îngăduitori și pașnici cu frații voștri.*

Toate se întâmplă cu știrea și sfatul Tatălui Ceresc; să lăsăm, ca El să judece și să îndrepteze. Să ne rugăm numai Lui, ca pe aceia dintre noi cari sunt orbiți de patimă și ură să-i lumineze și să-i călăuzească pe calea cea dreaptă, cum va ști El mai bine.

Mă îndrept, iubiților și către credincioșii noștri cari trăesc răspândiți prin orașele Eparhiei noastre. Și cred că îmi pot îngădui în urma răspunderii pe care mi-o impune datoria mea arhierescă, să le spun câteva cuvinte și lor, cari dacă vor părea poate mai aspre, vor fi însă izvorite din aceeași inimă plină de toată dragostea părintească pe care o port pentru bunăsporierea și bunul mers al tuturor deopotrivă.

Lumea dela orașe, dovedește întrucâtva prin purtarea și năzuințele ei multă ușurătate, uneori îți vine să crezi că acești oameni numai de învățăturile binefăcătoare ale Bisericii ai cărei fii se chiamă că sunt, n'au auzit nimic vreodată. Căci ce să zici, când vezi în lumea care furnică pe străzile orașelor, sau calcă parchetul saloanelor, tineri călăuziți mai mult de simțiri decât de judecată, lacomi și setoși de a trăi în libertăți și plăceri, ale căror primejdii ori nu le cunosc, ori nu vor să le cunoască? Pășesc pe căi rătăcite și urmările de obicei duc la fărădelege; ba uneori chiar la omor și crimă!...

Ori ce zici de oamenii maturi, bărbați și femei de toate categoriile sociale, cari nu înțeleg să întrebuințeze altfel timpul liber, decât petrecând în plăceri necuviincioase, ce nimicesc orice valoare a vremii sau

măimutărind orbește cercul prea lumesc de oameni în care s'au trezit?! În loc să meargă cu pildă bună înaintea poporului dela țară, care în urma spoelii de cultură, greșit înțeleasă și rău introdusă, începe să-și uite acum și el frumoasele obiceiuri tradiționale și urma lipsei de evlavie pe căile păcatului și ale desfrâului aducător de peire; ei strecoară singuri, de câte ori vin în atingere cu acesta, sămânța răului și a desmățului în sufletele lesne încrezătoare ale poporenilor.

Astfel nu-i mirare dacă patimile, ispitele, luxul și desfrâul au început să lase urme nespuse de dureroase și păgubitoare în rândurile fiilor neamului nostru. Nu-i mirare dacă spitalele și temnițele sunt pline de cei alurecați pe povârnișul păcatului și al rătăcirii.

Străzile pardosite cu asfalt și palatele luminate frumos cu lumină electrică, sunt bune; însă nu ne vor folosi mult, dacă în mijlocul celor mai mari îngrămădiri de bogății sufletele sunt bolnave, fețele oamenilor par posomorâte și sleite!

De aceea gândul meu în această zi mare, aducătoare de bucurie și fericire pentru toți, se îndreaptă poate mai mult ca oricând către credincioșii noștri de prin orașe și le dorește, ca pacea morală, care a adus-o Mântuitorul în lume, când aceasta se găsea zbuciumată de tot felul de rele, să se poare și în inimile cetățenilor noștri.

Lumina adusă de Domnul, când lumea zăcea în cel mai negru întuneric, să pătrundă și acum în tot sufletul însetat de lumină, pentru a-l cunoaște pe Cel înviat din morți și a-i urma voia Lui cea sfântă.

Iată cuvântul meu, iată dorința mea!

Tuturor pace, lumina, bucurie și voie bună le doresc în această sărbătoare a sărbătorilor; în aceasta zi a Învierii Domnului.

Hristos a înviat! Cerul și pământul se bucură în ziua aceasta!

Bucurați-vă deci și voi părinți și copii, bătrâni și tineri, muncitori și soldați, funcționari și plugari!

Ziua Învierii este ziua care a făcut-o Dominul ca să ne bucurăm și deapurarea să ne veselim întrânsa!

Hristos a înviat! Se bucură îngerii, se bucură sfinții, se bucură dreptii, Biserica cea dreptmăritoare se bucură împreună cu dânșii.

Hristos a Înviat! Veniți toți fii mei sufletești și vă bucurați și voi împreună în casa Domnului!

Aici în aceasta casă veți găsi curăția sufletelor, aici se întâlnește frate cu frate, soră cu soră, aici vedem podoaba suflete-

lor, umilința și evlavie — cari înalță și curățește — și nici o zi nu este mai potrivită și mai aleasă pentru aceasta ca ziua Învierii Domnului.

Dorindu-Vă dela Dumnezeu tot binele și implorând darul de sus asupra Voastră,

rămân al Vostru de tot binele voitor

NICOLAE,

EPISCOF.

Dat în Reședința noastră din Cluj, la ziua Învierii Domnului 1928.

Comunicat oficial

Legea Cultelor, mutilată prin acceptarea amendamentelor minoritarilor, s'a votat în ședința Senatului dela 31 Martie — cu respingerea tuturor amendamentelor prezentate de Arhierii Bisericii noastre.

Dupăce contra tuturor usanțelor parlamentare, On. Guvern a abandonat cel mai însemnat articol din proiectul propriu, și prin aceasta Biserica noastră a fost jignită în demnitatea ei, — Arhierii, ca reprezentanții ei, nu mai puteau asista la votarea legii și cu durerea și amărăciunea în suflet au părăsit încănta Senatului, premergând cetirea unei declarații a Mitropolitului nostru, iscălită de toți Arhierii prezenți, care credem, rămâne un act istoric.

Vom vedea cum vom preciza atitudinea viitoare și spre acest scop, vom consulta Adunările eparhiale. — Așteptăm altcum și atitudinea ce va lua celalalt factor constituțional: **ÎNALTA REGENTĂ.**

Aceste le comunicăm spre știre și orientarea clerului și poporului nostru dreptcredincios.

Preotul în slujba sacerdotală

Am auzit vorbindu-se despre un fost preot dintr'un sat de munte, care din comoditate, a încredințat de mai multeori pe crâșnicul să-l suplinească la împărțirea bolnavilor. N'am voit să cred că pot exista preoți, cari să-și nesocotească până într'atâta darul. M'a încredințat însă mărturia unui pocăit, care a fost odată de față ca băețandru la o astfel de împărțire, fapt ce l-a determinat mai târziu să părăsească legea creștinească. Trecerea și-o motiva astfel: „dacă taina principală a împărțirii cu cele sfinte, e în stare să o negligeze în acest chip un preot, cu ce credință va fi săvâșind celelalte taine, și'n general întreg serviciul său de preot și duhovnic? De așa părinte sufletesc mai bine mă lipsesc, căci și tainele administrate, ca și rugăciunile făcute de el, nu pot avea nici *un dar*, cu atât mai puțin pot câștiga *harul mântuitor*. După o astfel de descoperire îmi caut o religiune în care cred, că pot să mă mântuesc fără preot“.

Și îndată după războiu și-a găsit refugiu la pocăiți prin intermedierea unui predicator sas.

De mult port în minte această întâmplare care m'a mâhnit, cu gândul de-a o așterne odată pe hârtie ca să ajungă la cunoștința acelor preoți, cari din lene păcătoasă, unii poate și din lipsă de duh preoțesc, neglijează cu nesocotință administrarea sfintelor taine și dacă nu prin înlocuitori, cât cu deosebire prin superficialitate, grabă și plictiseală. Intre neglijențele asemănătoare putem număra și obiceiul

înstăpânit în unele parohii și care deosemena dă prilej de propagandă favorabilă sectarilor, e și delegarea cantorilor de a face sfințirea caselor înainte de Bobotează. Actul sfințirii caselor cade exclusiv în atribuțiunile preotului și nici decum a cantorilor, căci în cazul acela cantorii ar avea drept să îndeplinească și alte funcțiuni sacerdotale.

Serviciul cel mai neglijat, cred că este, sfta liturghie. Din gurile atâtor preoți ecteniile abea pot fi înțelese, rugăciunile prescrise la icoane și cele la îmbrăcare sunt de puțini rostite, proscomidia se face pe fugă, — în taină sau borborosind — câtă vreme ar trebui făcută răspicat și cu cucernicie. Nu mai vorbesc de rugăciunile ce trebuie zise în taină la liturghie, ca și de atitudinea cucernică și plină de evlavie ce trebuie să o aibă preotul în timpul liturghisirii. La serviciile în sobor se întind povesti și se fac glume. Unde e frica, credința și dragostea cu care trebuie să ne apropiem de cele sfinte și să săvârșim porunca dată de Mântuitorul: „Aceasta să o faceți întru pomenirea mea“, (Luca 22, 19)?

Frați preoți, revizuiți-vă conștiința și vedeți dacă aveți credință, și numai dacă vă simțiți într'adevăr cu darul preoției viu în suflet, continuați a fi mai departe slujitori ai altarului, îndeplinindu-vă cu vrednicie cele trei puteri și datorințe ce ni le-a încredințat biserica, de *învățători, preoți și păstori*, căci după cum spune un preacucernic preot-scriitor bisericesc vorbind despre sf. jertfelnic: „aici ni se deschide ceriul, încă pe pământ fiind noi, anticipăm sălășluirea noastră în corturile cele veșnice și bucuria petrecerii împreună cu Dumnezeu-Cuvântul; dar tot aici se cascade gura ladului, ca să soarbă pe preotul vânzător, care nesocotește trupul lui Hristos (I Cor. 11, 29) și se poartă în jurul sfintei mese, fără frica lui Dumnezeu, fără credință și fără dragoste“*)

Suntem în săptămâna patimilor, un prea bun prilej de scrutare a conștiințelor, de refacere a credințelor sdruncinate, de renoire sufletească, re'nprospătând sfaturile date de Ap. Pavel lui Timotei: „Nu fi nepăsător față de darul ce este întru tine însuși, care ți s'a dat prin proorocie, cu pu-

nerea mânilor preoției.... păzește-te pe tine însuși și învățătura; stăruiește în ea, căci făcând aceasta și pe tine te vei mântui și pe cei cari te ascultă“, (I Tim. 4, 14, 15).

Un preot.

Un concert religios

Duminecă la 1 Aprilie a. c. ora 11 a. m. corul religios al Școlii normale de învățătoare din Cluj, a dat un concert împreună cu o conferință.

Cine a avut prilejul să asiste la această modestă, dar impresionantă producție artistică-religioasă, nu ne îndoiim, că s'a despărțit cu cele mai plăcute și vii impresii.

Școlile noastre au toate menirea să contribuie în cel mai corăspunzător grad la înălțarea și luminarea tinerilor generații. În deosebi școlile noastre medii sunt astfel îndrumate, ca să poată îndeplini cea mai desăvârșită și utilă operă de educație și civilizare. Dar câte din acestea înțeleg sau sunt în stare să-și facă pe deplin datoria?

A iniția și a duce la bun sfârșit o operă anevoioasă, ca cea a unei bune educații, nu este lucru ușor. O mulțime de împrejurări și elemente sunt reclamate să-și deie contribuția lor indispensabilă spre ajungerea acestui scop.

Urmărind de o bucată de vreme cu atențiune dezvoltarea și bunul mers al lucrurilor la Școala normală de învățătoare din Cluj, au câștigat impresia convingătoare, că toate aceste împrejurări și elemente favorabile inițierii și desăvârșirii unei bune și înțelepte educații sunt date și se aplică la această instituție cu toată stăruința în interesul cauzei. Concepția sănătoasă de a ținea neîncetat treaz sentimentul de religiositate, de a împăca așa de bine doctrina izvorâtă din spiritul Evangheliei cu progresele științelor profane, de a promova chiar din anii dintâi ai școlii colaborarea ce trebuie să existe între biserică și școală spre ajungerea idealului urmărit întru luminarea și fericirea neamului, formează un bine definit și practicabil punct din programul acestei școlii. Roadele binecuvântate se văd. Le simt elevele entuziasmulate de progresul strălucit ce-l fac, le constată profesorii și profesoarele, cari nu muncesc înzadar, le văd din vreme în vreme părinții

*) Gala Galaction: Piatra din capul unghiului, scrisori teologice, pg. 37.

și oamenii de bine, pentru cari orice dovadă de emancipare a neamului nostru, mult încercat, constituie un deosebit moment de bucurie și mulțumire sufletească.

Concertul religios de Duminecă a fost un asemenea moment. — O elevă (Gabriela Pop, cl. VII) a inaugurat serbarea cu o foarte frumoasă conferință, despre „*Biserica și Școala*“. S'a putut cunoaște din cuprinsul atât de logic și îngrijit alcătuit al conferinții, concepția înțeleaptă, care animează mediul și pregătirea acestor viitoare educatoare a neamului. „Biserica e nevoie să meargă mână în mână cu Școala“, numai atunci rezultatele muncii intelectuale vor fi folositoare și binecuvântate pentru toți. La această concluzie, după argumentări practice, a ajuns tânăra și diligentă conferențiară. — Au urmat mai multe coruri, toate excelent executate.

Au plăcut îndeosebi corurile mixte „Măriți pe Domnul“ de Bethhoven, „E ziua Domnului“ de C. Kreutzer și „Pre Tine te laudăm“ de G. Muzicescu; apoi corurile pentru fete „Vreau să merg cu întreg poporul“, de A. Rische și „Cât de mărit este Domnul“ de D. Bortinianski. S'au prezentat foarte bine și cele două coruri bărbătești executate de studenții: „Tatăl nostru“ de C. Porumbescu și „Cerurile spun“ de C. Davidoff.

Reușita a fost excelentă și dorința noastră a acelora cari ne-am împărtășit de clipele înălțătoare ce le-am petrecut în cadrul acestei frumoase serbări, este, ca pilda de adevărată educație și civilizare, dată atât de strălucit de Școala normală de învățătoare, să-și afle cât mai mulți imitatori printre institutele similare din Cluj.

Lauda și recunoștința noastră întreagă o aducem conducătoarelor acestei școale pentru grija și intențiile nobile ce le nutresc întru ridicarea și prosperarea instituției ce cu atâta spirit de jertfă și înțelepciune conduc. Laudă și recunoștință exprimăm și neobositului profesor-catehet *P. Curea*, care atât de stăruitor și desinteresat înțelege să facă operă de apostolat într'un mediu care este așa de accesibil ideilor nobile și mărețe. Dânsul a fost sufletul acestei serbări și pe lângă mulțumirea sufletească ce-a avut-o văzându-și succesul strălucit al muncii sale, îl rugăm să primească și felicitările noastre.

I. V.

CRONICĂ

Legea Cultelor în discuția Senatului.

Cuvântarea I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae Bălan: Legea cultelor a trezit un mare interes pentru problema religioasă. Viața religioasă trebuie socotită mai importantă ca orice pentru viața neamului. Refacerea morală a neamului se va putea face numai în cadrele religioase prin oameni întregi ca moralitate. Preoților le este dată în primul rând această sarcină de aceea e dator guvernul să-i dea mijloacele, întâi de cultivare, apoi de înlesnire a traiului ca să se dedice cu totul misiunii sale.

Menirea legii cultelor e să pună în armonie interesele cultelor fără să stingherească armonia superioară a Statului. Noi stăruim pentru îndreptarea articolelor cari nu respectă acest principiu. Se declară că este aderentul completei libertăți de conștiință.

Analizează noțiunea Bisericii dominante, combătând declarațiile dlui Gyárfás cât și ale episcopilor uniți. Arată mai departe contradicția Concordatului cu Constituția cât și consecințele cedării averilor patronale.

Analizând rostul art. 47 spune: Averile fiind unelte ale conștiinței religioase, e logic, firesc și moral, ca ele să meargă împreună cu credincioșii pentru a le folosi credinței lor. De aceea averile comunității trebuie să urmeze pe credincioși la noul lor cult. Pentru sprijinirea acestui punct de vedere citează din mai mulți canoniști catolici și încheie că averile trebuie să urmeze pe aceia pentru a căror conștiință religioasă au fost create.

Vorbind despre unire spune, că ea a fost făcută ca să pună zid de despărțire între frați și nu s'a făcut din convingere, de aici e pornit și curentul de revenire la biserica ortodoxă, care se face fără mustrare de conștiință. Unirea e un incident trecător care se va termina prin întoarcerea credincioșilor la biserica strămoșească, realizându-se unirea sufletească.

Terminând zicând: Să ne iubim unii pe alții ca'ntr'un gând să mărturisim.

Cuvântarea a durat câteva ore fiind des

aplaudat, iar la sfârșit felicitat de dnii senatori și de dl prim-ministru.

După această cuvântare s'a întărit atmosfera favorabilă creiată de celelalte cuvântări ale P. S. noștrii episcopi.

Această atmosferă s'a menținut și'n timpul discuției pe articole până la respingerea unor amendamente propuse de ierarhii noștrii chiar în sprijinul proiectului la art. 9 și art. 47. Eliminarea din lege a art. 47, cât și neluarea în seamă a amendamentelor propuse, a făcut pe arhierii noștrii prin cuvântul I. P. S. S. Mitropolitului Nicolae Bălan, să cetească o declarație de protest în contra felului lipsit de libertate de conștiință și acțiune cu care se votează legea, încălcând principiul suveranității naționale.

După această declarație toți episcopii noștrii în frunte cu mitropolitul, s'au retras din Senat.

Legea apoi s'a votat și a și trecut la Cameră unde s'a pus în discuțiunea comisiunii.

Predică în biserica-catedrală din Cluj. În ziua de Duminecă 8 Aprilie va predica dl proto-diacon Dr. Vasile Sava, Consilier eparhial.

Despre cuvântarea la Senat a Prea Sfinției Sale, ziarul „Națiunea Dominantă” scrie următoarele: „Seara, a urmat, P. S. Episcop ortodox Ivan al Clujului. Puțini bucureșteni cunosc pe acest episcop, pentru că fiind foarte ocupat cu eparhia sa, unde totul trebuie înființat, vine rar prin București. Eparhia ortodoxă a Clujului și dieceza unită a Gherlei fiind aproape supra-puse, episcopul nostru luptă contra atacurilor proselitice ale tânărului episcop unit Hossu, cu puteri reduse de lipsa de înzestrare firească la episcopia sa înființată abia de 7 ani. — La tribună a fost o apariție cu totul neașteptată. Bătrân, mărunț, dar cu glasul tare și dârz, episcopul nostru a fost tipul românismului adevărat dela țară. Vorbirea Sa a fost de o simplitate și de un arhaism rar. Fiecare vorbă era rostită cu atâta convingere, pe figura sa, cu întreaga sa atitudine, era atâta sinceritate și durere, încât sala a fost profund impresionată. Senatorii cari cu două ore înainte plecaseră sub impresia episcopului Hossu au fost recâștigați de către acest bătrân episcop numai cu sinceritatea sa.

A apărut limpede descrise toate manevrele episcopului unit până la faimoasa moțiune dela Gherla în care noi suntem „Greci ziși ortodoxi”. Iar când Episcopul nostru a citit adresa prin care episcopul Hossu a cerut Minist. de Războiu pedepsirea și mutarea unor ofițeri români, pentrucă au tras salve de armă la serbarea eroilor, făcându-și deci numai datoria, toți ochii s'au întors dela episcopul unit. A terminat cu o strășnică afurisenie adresată dlui Vasile Goldiș, trădătorul Bisericii noastre ortodoxe“.

Societatea „Credința Ortodoxă” în misiune. Duminecă 18 Martie a. c. societatea „CREDINȚA ORTODOXĂ” a studenților teologi dela Academia noastră, a făcut o descindere în comuna Someș-Sat, în frunte cu dl decan al Academiei Dr. I. Vască. Domnul decan a servit ca diacon pe lângă preotul din loc, iar corul studenților a dat răspunsurile la sf. Liturghie. În legătură cu evanghelia Duminecii dl decan a rostit și o frumoasă predică, care a mișcat adânc sufletele credincioșilor. După sf. Liturghie poporul s'a adunat la școala primară din loc unde studenții teologi au desfășurat un frumos program. Dl V. Dragota, stud. teolog în anul al III-lea în legătură cu diapozitive (proiecțiuni) a arătat într'o frumoasă conferință: „Viața Domnului și Mântuitorului nostru Isus Christos”, iar corul a executat mai multe cântări religioase și lămurite, spre mulțumirea tuturor.

Pentru propaganda religioasă. Adunarea protopopească din tractul Lăpușului a adus următoarea hotărâre: „Pentru intensificarea propagandei religioase și a combaterii sectarilor, fiecare parohie se obligă să aboneze ziarul săptămânal „Lumina Satelor” din bugetul său al anului 1928, dela art. pentru propaganda culturală, ori dela spese neprevăzute, care apoi să se dea să fie cetită de credincioși și tineret în adunările lor, ca astfel să li se desvolte și gustul de cetit”. — Dorim și'n alte părți hotărâri la feliu.

Căminul „amicelor tinerelor fete”. Preoțimea noastră e rugată a aduce la cunoștința generală, că oricărei fete tinere de orice condiție — muncitoare sau intelectuală — nevoită să meargă în Capitală pentru căutarea vreunui serviciu sau în vre-o altă împrejurare, că în strada Șincai Nr. 28, în apropierea Gărei de Nord, se află un Cămin al „Amicelor Tinerelor Fete” de sub înaltul patronaj al A. S. R. Prințesa Elena, unde va găsi adăpost, întreținere și ajutor în orice direcție. În Gară chiar, se găsește un birou și o misionară al acestei Asociații pentru a da informațiunile și sfaturile cerute. Se atrage atenția, ca pentru orice serviciu sau plasare trebuie neapărat să aibă toate actele în regulă.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT. ROM. DIN CLUJ

Nr. 1983—1928.

Mulțumită publică

La apelul nostru Nr. 8163—1927 am mai primit următoarele danii și colecte pentru zidirea Catedralei:

Banca „Albina“ din Sibiu	Lei 50000—
Ioan Coșeiu, dir. reg. XI. silv. Cluj	„ 10310—
Pr. Eugen Muntean din Podeni	„ 1000—
Banca „Vâlcea“ din Râmnic-Vâlcea	„ 1000—
Pr. Ioan Danciu din Ciceu-Corabie	„ 760—
Dr. Sebastian Bornemisa din Cluj	„ 500—
Pr. Procopiu Costea din Ighiel	„ 424.50
„ Alexandru Herman din Rogoz	„ 401—
„ Teodor Herman din Răzoare	„ 380—
„ Teodor Ciuruș din Gostilă	„ 293—
„ Constantin Cotuțiu din Dobricel	„ 232—
„ Petru Fărcaș din Morești	„ 150—
„ Alexandru Perhaița din Libotin	„ 139.50
Total	Lei 65590—
Colecta anterioară	„ 15238—
Totalul general	Lei 80828—

Primească marinimoșii donatori și colec-tanți mulțumita noastră.

Consiliul Eparhial.

Nr. 2325—1928.

Ordin-Circular

Consiliul Central din București pregătește un *Anuar general al întregii noastre bise-rici din țară*. În scopul acesta s'au trimis prin oficiile protopopești tuturor parohiilor formulare tipărite, pentru ca preoții să le întregescă cu datele necesare referitoare la parohiile lor. Fiecare preot este perso-nal răspunzător despre exactitatea acelor date, deoarece ele vor forma anuarul ofi-cial al bisericii. Eventuale date greșite cari se vor constata, vor trage după sine sanc-țiuni disciplinare pentru cei incorecți.

Formularele completate sau alcătuite din nou de fiecare preot se vor trimite la ofi-ciul protopopesic, cel mult, până la 1 Mai a.c.

Fiecare preot va reținea o copie pentru arhiva sa parohială.

Cluj, la 3 Aprilie 1928.

Consiliul Eparhial.

Nr. 2021.

AVIZ!

Pe lângă Arhiepiscopia din Chișinău în Basarabia funcționează dela 1870 o fabrică de luminări de ceară curată de albine. Pentru de a introduce și în bisericile noas-tre acest fel de luminări, eliminând fabri-catele streine și dăunătoare frumșetii sfin-telor lăcașuri, îndemnăm preoțimea noastră să-și procure aceste luminări dela Chișinău, Prețul lor este de 350 kgr. în diferite mă-rimi. Adresa: Consiliul Eparhial ortodox, Chișinău.

Nr. 241—1928.

1—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea pa-rohiei *Moinești* cu filia Șeulia, din proto-popiatal Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „*Renășterea*“.

Parohia are: a) 409 suflete cu filia impr. b) Sesiune parohială în matre 10 jug., în filie 20 jug.; iar după achitarea dato-riilor parohiei matre va mai beneficia preo-tul încă de 20 jug. în matre;

- c) Salar dela Stat;
- d) Una zi de lucru dela fiecare familie;
- e) Stola îndatinată.

Cei ce reflectează la acest post, să-și înainteze în termenul fixat cererea, înze-strată cu documentele prevăzute de art. 4 și 11 din Regulamentul în vigoare, având a se prezenta personal la oficiul nostru și cu prealabilă aprobare și în parohie.

Luduș, la 30 Martie 1928.

În conțelegere cu Consiliul parohial
Romul Popa, protopop.

Poșta Redacției:

Pr. S. C. în R. Nu putem consimți, ca pe lângă prea multele partide politice existente, să se mai întiinteze și unul clerical-didactic.

Pr. I. M. în G. „Insemnătatea mărturisirii din punct de vedere educativ“ e foarte confuz tratată, nu se poate pu-blica. Ne mirăm cum de a putut fi admisă să se citească la un cerc religios!

Croitorul M. MUNTEAN

CLUJ, STRADA REGINA MARIA Nr. 51

anunță onorata clientelă preoțească că exe-cută o pereche de **reverenzi** din stofă fină cu prețul de 7000 Lei; din stofă foarte fină cu prețul de 9000 Lei. — Serviciu prompt.